
MEKLEMBURGIA-POMORZE PRZEDNIE

+++ Kto skorzysta, a kto straci na wcześniejszej emeryturze? +++ Więcej pieniędzy dla uczniów +++ Kontrowersyjne zlecenie dla Arabii Saudyjskiej +++ Ostatnia kadencja burmistrza z Löcknitz +++ Rentgen w walizce robi furorę +++ Niepełnosprawny pociągiem nie pojedzie +++ Coraz więcej chętnych na własne „m” +++ „Okno na świat” przechodzi do historii +++ Konferencja: Kogo inwigilowały Stasi i SB? +++

BRANDENBURGIA/SAKSONIA

+++ Viadrina rozwija centrum studiów nad pograniczem +++ Mieszkańcy Cottbus przeciwko neonazistom +++ Centrum Technologii Energetycznych otwarte +++ Guzik na agresywnego petenta +++ Walentynkowe balony dla katedry w Gubinie +++ Schwedt będzie miał większy ratusz +++ Pustki w „Görliwood” +++ Pomysły na ożywienie miast +++ Polscy gastronomicy odkryli lukę na rynku +++ Brytyjczycy w Muzeum Śląskim +++

MEKLEMBURGIA-POMORZE PRZEDNIE

POLITYKA DEBATY

Kto skorzysta, a kto straci na wcześniejszej emeryturze?

Schwerin. Zapowiedziana przez rząd federalny możliwość przejścia na emeryturę w wieku 63 lat, pod warunkiem przepracowania 45 lat, wywołuje w Meklemburgii-Pomorzu Przednim gorące dyskusje. Politycy partii Lewica (die Linke) uważają, że uzyskanie 45-letniego stażu pracy z opłaconymi składkami to fikcja. W Meklemburgii mężczyźni przechodzący na emeryturę mają przeciętnie 41,7 lat stażu pracy, a kobiety 39,7 lat. Wcześniejsza emerytura to także niższe nawet o 10 proc. świadczenia – twierdzi Lewica i obawia się, że społeczeństwo Meklemburgii stanie się jeszcze uboższe. Innego zdania są socjaldemokraci, według których możliwość przejścia na emeryturę w wieku 63 lat poprawi społeczną sprawiedliwość.

» [Nordkurier, 09.02.2014](#)

EDUKACJA GOSPODARKA

Więcej pieniędzy dla uczniów

Meklemburgia-Pomorze Przednie. Brak fachowców ma też dobre strony: uczniowie chcący nauczyć się zawodu, nie mają problemów ze znalezieniem pracodawcy. Otrzymują też wyższe wynagrodzenie. W branży elektronicznej jeszcze przed rokiem wynagrodzenie ucznia pierwszego roku wynosiło 430 euro, a ostatniego roku 530 euro. Od 1 marca br. rozpoczynający naukę zawodu otrzymają 500 euro, a kończący 650 euro.

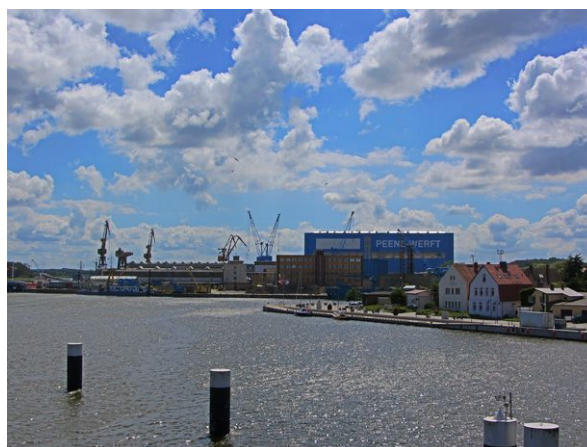
Duże podwyżki czekają także młodzież uczącą się zawodu w branży budowlanej. Ich wynagrodzenie wzrośnie w pierwszym roku nauki z 460 euro do 587 euro. W ostatnim roku przyszli budowlańcy otrzymają 1017 euro. W Meklemburgii, uchodzącej za land niskich płac, wynagrodzenia uczniów zawodów w wielu branżach nie odbiegają od średniej krajowej. Mimo to, firmy narzekają, że z roku na rok coraz trudniej jest pozyskać młodych ludzi chętnych do nauki zawodu.

» [Nordkurier, 09.02.2014](#)

GOSPODARKA POLITYKA

Kontrowersyjne zlecenie dla Arabii Saudyjskiej

Wolgast. Stocznia w Wolgastie wybuduje dla Arabii Saudyjskiej ponad sto łodzi patrolowych. Rząd federalny zaakceptował zlecenie, wywołujące w politycznych kręgach wiele kontrowersji. Opozycja krytykuje tę decyzję, argumentując, że niemiecka stocznia nie powinna budować jednostek militarnych dla saudyjskiego reżimu. Dla stoczni w Wolgastie, która w 2012 r. ogłosiła upadłość, a osiem miesięcy temu została kupiona przez przedsiębiorstwo Lürssen z Bremy, tak duże zlecenie to szansa na wyjście z kryzysu. Zatrudniająca obecnie trzysta osób spółka funkcjonuje jedynie dzięki naprawom jednostek.

» Fot. Stocznia w Wolgastie specjalizuje się w budowie statków wojskowych. Autor: [Niteshift](#). Źródło: [Wikimedia Commons](#). Licencja: [CC-BY-SA-3.0](#)

» [Ostsee Zeitung, 03.02.2014](#)

POLITYKA WSPÓŁPRACA PRZYGRANICZNA

Ostatnia kadencja burmistrza z Löcknitz

Löcknitz. Lothar Meistring (Lewica) zapowiedział, że po 24 latach pracy na stanowisku burmistrza nie będzie po raz kolejny kandydował. „Mam 65 lat i kończę pracę” – stwierdził. Meistring jest w Meklemburgii pionierem szeroko zakrojonej współpracy z Polską. Dzięki zachęcaniu Polaków do osiedlania się na terenie gminy, udało mu się zatrzymać wyludnianie się miasteczka, a nawet sprawić, że liczba jego mieszkańców wzrosła. Dziś Polacy stanowią ponad 10 proc. ludności Löcknitz. Działalność Meistringa na rzecz współpracy z Polską stała się solą w oku lokalnych neonazistów. Wybory na stanowisko burmistrza odbędą się w końcu maja. Kandydaci nie są jeszcze znani.

» [Ostsee Zeitung, 07.02.2014](#)

» [Nordkurier, 07.02.2014](#)

SPOŁECZEŃSTWO

Niepełnosprawny pociągiem nie pojedzie

Neustrelitz. Na dworcu w Neustrelitz (powiat Pojezierze Meklemburskie) nie ma pracowników kolei. Niepełnosprawni, którzy wybierają się w podróż, muszą liczyć na siebie, ewentualnie na pomoc krewnych lub opiekunów. W razie, gdy zepsuje się winda, niepełnosprawni mogą jedynie zadzwonić pod podany numer telefonu do oddalonego o blisko 180 km Schwerina lub o 130 km Stralsundu. Wśród porad znajduje się i taka, by niepełnosprawny „udał się do najbliższego dworca, posiadającego windę”. Na pytanie gazety „Nordkurier”, w jaki sposób ma to zrobić, i czy kolej zapłaci np. za taksówkę, przedstawiciel przedsiębiorstwa nie był w stanie odpowiedzieć.

» [Nordkurier, 05.02.2014](#)

INWESTYCJE NIERUCHOMOŚCI

Coraz więcej chętnych na własne „m”

Meklemburgia-Pomorze Przednie. Panujący w całych Niemczech trend wynajmowania mieszkań i domów powoli odwraca się na rzecz kupna własnej nieruchomości. Szczególnie poszukiwane są domy jednorodzinne. Wraz z popytem rosną ceny gruntów – cena metra kwadratowego w Meklemburgii-Pomorzu Przednim jest najwyższa w całych Niemczech wschodnich. Wysokie ceny utrzymują się zwłaszcza nad Bałtykiem. W Heringsdorfie za metr kw. gruntu trzeba zapłacić przeciętnie 250 euro. Taniej jest w Stralsundzie – ok. 125 euro, a w Waren 80 euro. Coraz więcej osób chce też mieszkać w miastach lub w ich bezpośredniej bliskości. Ceny gruntu na wsiach, oddalonych od większych miejscowości, zaczynają się już od 15-20 euro za metr kw.

» [Nordkurier, 02.02.2014](#)

» [Nordkurier, 07.02.2014](#)

GOSPODARKA NAUKA

Rentgen w walizce robi furorę

Rostok. Firma Oehm und Rehbein z Rostoku podbija świat przenośnymi aparatami rentgenowskimi. Urządzenie o nazwie „Leonardo DR mini” mieści się w niewielkiej walizce i może być stosowane wszędzie tam, gdzie droga do przychodni lub szpitala jest zbyt daleka. Zamówienia na przenośny rentgen płyną z całego świata. Oprócz lekarzy i weterynarzy, zamawiają je m.in. armatorzy statków, właściciele platform wiertniczych, wojskowe i policyjne służby medyczne, a także pracownicy organizacji humanitarnych. W styczniu br. firma prezentowała swoje wyroby na targach w Dubaju. Do klientów firmy należą m.in. Rosja, Polska, USA, Kanada, Australia, Brazylia, Chiny, Japonia, Francja i wiele krajów afrykańskich.

» Fot. Ważące zaledwie 9,5 kg urządzenie rentgenowskie stało się prawdziwym hitem na rynku tego typu aparatury. Autor: Oehm und Rehbein.

» [Ostsee Zeitung, 07.02.2014](#)

INWESTYCJE

„Okno na świat” przechodzi do historii

Glowe. Na północy Rugii, w miejscowości Glowe, rozpoczęła się rozbiórka nadmorskiej stacji nadawczej. Przez kilkadziesiąt lat sterowany był stąd ruch statków, łączono się też z jednostkami. Stację zamknięto 15 lat temu, gdy upowszechniono urządzenia satelitarne. Byli pracownicy z nostalgią wspominają pracę w radiostacji: „Dla krewnych marynarzy było to okno na świat, a dla ludzi morza kontakt z domem” – mówi Georg Fiege, kierownik stacji. Do 1990 r. pracowało tu 170 osób. Radiostacja mogła połączyć się ze statkami na całym świecie. W jej miejscu powstaną domy jednorodzinne.

» [Nordkurier, 04.02.2014](#)

HISTORIA ZAPOWIEDŹ

Konferencja: Kogo inwigilowały Stasi i SB?

Szczecin. „Ideologiczna współpraca. Władze wobec środowisk opiniotwórczych w Polskiej Rzeczpospolitej Ludowej i Niemieckiej Republice Demokratycznej” – to tytuł konferencji naukowej, która odbędzie się w Szczecinie od 18 do 19 listopada br. Nacisk konferencji położony będzie na współpracę władzy państwowej i jej organów, np. na współpracę Stasi-SB w inwigilacji twórców, czy wymianę doświadczeń między urzędami cenzury. Organizatorzy, Instytut Pamięci Narodowej w Szczecinie oraz Centrum Studiów Niemieckich i Europejskich im. Willy’ego Brandta we Wrocławiu, poszukują referentów i uczestników dyskusji. Propozycje referatów w języku polskim, niemieckim lub angielskim można przysyłać do 30 kwietnia na adres mailowy: sebastian.ligarski@ipn.gov.pl lub wojtaszyn@wbz.uni.wroc.pl. Tam można też uzyskać dodatkowe informacje o konferencji.

WIADOMOŚCI Z BRANDENBURGII I SAKSONII

NAUKA WSPÓŁPRACA PRZYGRANICZNA

Viadrina rozwija centrum studiów nad pograniczem

Frankfurt nad Odrą. „B/Orders in motion” – tak brzmi nazwa otwartego przed rokiem na Uniwersytecie Viadrina centrum badań nad pograniczem. Dzięki dofinansowaniu z Ministerstwa Nauki w Poczdamie w wysokości 1 mln euro rocznie, placówka ma szansę stać się ważnym ośrodkiem badania pogranicza. Badane tu są aspekty życia nie tylko pogranicza polsko-niemieckiego, ale także innych regionów Europy.

Viadrina zamierza w najbliższych latach położyć większy nacisk na badania nad pograniczem. Idea tzw. „Border-Studies”, czyli studiów poświęconych pograniczom, pochodzi z USA, gdzie rozwinęła się szczególnie na granicy amerykańsko-meksykańskiej. Główną ich ideą jest zwrócenie uwagi na fakt, iż podczas gdy stare granice (społeczne, przestrzenne, czasowe) zacierają się, wciąż powstają nowe bariery. Placówka pracuje interdyscyplinarnie. Nad poszczególnymi zagadnieniami pracują wspólnie socjologowie, ekonomiści, prawnicy.

» [Märkische Oderzeitung, 07.02.2014](#)

SPOŁECZEŃSTWO PRAWICOWY EKSTREMIZM

Mieszkańcy Cottbus i Drezna przeciwko neonazistom

Cottbus/Drezno. W najbliższą sobotę, 15 lutego, mieszkańcy Cottbus po raz kolejny wyjdą na ulice, by pokojowo zaprotestować przeciwko marszowi neonazistów. Marsz prawicowych ekstremistów odbywa się od kilku lat w rocznicę zbombardowania miasta w 1945 r. W ubiegłym roku przeciwko neonazistom demonstrowało ponad 3 tys. osób. Po raz pierwszy udało się zmusić zwolenników partii NPD do zawrócenia z drogi po przejściu zaledwie kilkuset metrów. W

tym roku organizatorzy demonstracji przewidują, że neonazistom przeciwstawi się jeszcze więcej osób. Sprzyja temu m.in. to, że marsz odbędzie się w sobotę. Pokojowy pochód wyruszy o godz. 10.30 ze skrzyżowania ulic Bahnhofstraße i Liebknechtstraße. Natomiast, 13 lutego, w rocznicę bombardowania Drezna, na ulicę zamierzają wyjść lokalni neonaziści. Zapowiedzieli oni swój przemarsz, mimo braku pozwolenia ze strony miasta na manifestację przed kościołem Marii Panny (Frauenkirche). Helma Orosz (CDU), burmistrz Drezna, która zakazała organizacji przemarszu, przyznała, że jej „celem jest przekonanie tak wielu ludzi do przeciwstawienia się neonazistom, żeby na prawicowo-ekstremistyczne przemarsze nie zostało już miejsca”.

» Fot. Także w tym roku tysiące mieszkańców Drezna wyjdą na ulice, by zatrzymać neonazistów. Autor: [die Linke](#). Źródło: [Wikimedia Commons](#). Licencja: [CC-BY-2.0](#)

» [Lausitzer Rundschau, 08.02.2014](#)

» [Sächsische Zeitung, 10.02.2014](#)

NAUKA INFRASTRUKTURA

Centrum Technologii Energetycznych otwarte

Cottbus. Po trzech latach budowy, w miniony piątek w Cottbus, otwarto Centrum Technologii Energetycznych. Placówka powstała przy Brandenburgskim Uniwersytecie Technologicznym i kosztowała 12

mIn euro. Pełnomocnik ds. utworzenia uczelni, Birger Hendriks, ma nadzieję, że centrum przyczyni się do wzmocnienia pozycji naukowej BTU. Uniwersytet powstał w ubiegłym roku z połączenia uczelni w Cottbus i Senftenbergu i póki co nie cieszy się wielkim uznaniem w Niemczech. Placówka wykorzystywana będzie m.in. przez naukowców zajmujących się budową maszyn, elektrotechniką oraz inżynierią. Jej budowę wsparło Niemieckie Towarzystwo Naukowe (DFG) sumą blisko 830 tys. euro.

» [Lausitzer Rundschau, 07.02.2014](#)

SPOŁECZEŃSTWO

Guzik na agresywnego petenta

Brandenburgia. Wyzwiska, groźby, pobicia – niektórzy petenci nie przebierają w środkach, by wyrazić swoje niezadowolenie wobec urzędnika. By chronić pracowników, coraz więcej urzędów w Brandenburgii instaluje systemy alarmowe. W razie niebezpieczeństwa, wystarczy nacisnąć guzik. W tego typu system wyposażony jest m.in. ratusz we Frankfurcie nad Odrą, urzędy w Uckermark i Cottbus, a także agencje pracy w powiecie Odra-Szprewa. W tym ostatnim powiecie rocznie dochodzi nawet do stu przypadków użycia alarmu. Dwunastu najbardziej agresywnym petentom wydano policyjny zakaz wstępu do urzędu. W Poczdamie pracownicy socjalni, którzy odwiedzają podopiecznych opieki społecznej w mieszkaniach, przechodzą kurs samoobrony. Po negatywnych doświadczeniach system alarmowy planuje zainstalować także powiat Oberhavel. W ubiegłym roku odnotowano tu 29 przypadków agresywnego zachowania petentów. Rok wcześniej było ich 38. Rzecznik powiatu, Ronny Wappler, tłumaczy dość wysoką statystykę tym, iż: „każdy atak jest zgłaszany na policję”.

» [Märkische Oderzeitung, 06.02.2014](#)

GOSPODARKA

Aleo Solar w rękach Azjatów

Prenzlau. Produkcją kolektory słoneczne firma Aleo Solar z Prenzlau zostanie sprzedana azjatyckiemu konsorcjum z branży solarnej. Większość z 730 pracowników przedsiębiorstwa straci pracę. Inwestor chce zatrudnić maksymalnie dwieście osób. Azjatyckie konsorcjum z siedzibą w Japonii, Hong Kongu i na Tajwanie prowadzi w Niemczech już zakład w Oldenburgu. Warunki sprzedaży Aleo Solar nie są znane, wiadomo jedynie, że w Prenzlau ma zostać utrzymana produkcja. Pozostałe części zakładu, których nie udało się sprzedać, mają zostać zlikwidowane.

» [Märkische Oderzeitung, 05.02.2014](#)

INICJATYWY WSPÓŁPRACA POLSKO-NIEMIECKA

Walentynkowe balony dla katedry w Gubinie

Gubin/Guben. W piątek, w dzień św. Walentego, o godz. 15 w Gubinie przed katedrą wypuszczone zostaną balony w kształcie serca. Dochód z akcji zostanie przeznaczony na odbudowę zniszczonej w czasie wojny

katedry w Gubinie. Znana jest też już koncepcja odbudowy kościoła. Zaprojektowało ją polsko-niemieckie biuro architektoniczne Heinle, Wischer i Partnerzy z siedzibą w Berlinie i Wrocławiu. Zakłada ona utworzenie z dawnego kościoła centrum sztuki i kultury dla mieszkańców obu stron granicy. Kształt budynku ma odpowiadać temu sprzed drugiej wojny światowej. Zniszczony dach zostanie zastąpiony nowoczesnym, przepuszczającym światło materiałem. Do tej pory był on wykorzystywany głównie do zadaszania stadionów lub hal sportowych. Koncepcja wywołała furorę wśród dwudziestoosobowego jury i wygrała bezapelacyjnie z innymi propozycjami. Inwestycja ma kosztować ok. 10 mln euro. Lubuskie złożyło już wniosek do programu „Interreg V” o dofinansowanie. Trwa jego rozpatrywanie.

» [Lausitzer Rundschau, 30.01.2014](#)

» [Lausitzer Rundschau, 01.02.2014](#)

INWESTYCJE

Schwedt będzie miał większy ratusz

Schwedt nad Odrą. W lecie rozpocznie się budowa nowej części ratusza w Schwedt. Pierwsze prace przygotowawcze odbywają się już teraz. Rozbudowa obiektu planowana była od lat. W obecnym budynku było coraz ciasniej. Jeśli wszystko pójdzie z planem, rozbudowa ratusza zakończy się w 2016 r. Do tego czasu miejsce przyjmowania petentów zmieni urząd meldunkowy, który przeniesie się jeszcze w tym tygodniu do pomieszczeń archiwum miasta.

» [Märkische Oderzeitung, 03.02.2014](#)

TURYSTYKA

Pustki w „Görlitwood”

Görlitz. Przed rokiem turyści szturmowali Görlitz, a miejscowi hotelarze odnotowywali rekordowe liczby rezerwacji. Powód wzmożonego zainteresowania miastem to kręcenie filmów przez hollywoodzkie wytwórnie i związany z tym pobyt gwiazd wielkiego ekranu. Liczby mówią same za siebie: 94,5 tys. noclegów zarezerwowano tylko w pierwszym półroczu 2013 r. W tym roku, gdy żadna z amerykańskich produkcji nie jest w Görlitz kręcona, hotele świecą pustkami. Wielu przedstawicieli branży turystycznej i gastronomicznej liczyło, że miasto na dobre stanie się filmową stolicą Niemiec. W lecie ub.r. urząd miasta zastrzegł nawet nazwę „Görlitwood”. Fani hollywoodzkich produkcji mogą tymczasem oglądać w kinach m.in. „The Grand Budapest Hotel”. Kręcony w Görlitz film otworzył w ubiegłym tygodniu festiwal filmowy Berlinale.

» [Sächsische Zeitung, 30.01.2014](#)

» [Sächsische Zeitung, 06.02.2014](#)

SPOŁECZEŃSTWO INICJATYWY

Pomysły na ożywienie miast

Prenzlau/Templin. „W centrum zamiast poza” – to motto tegorocznego konkursu „City Offensive” zorganizowanego przez Izbę Handlowo-Przemysłową w Brandenburgii dla przedstawicieli miast regionu. W rywalizacji o najbardziej atrakcyjne pomysły na ożywienie centrów miast ubiegają się m.in. Templin oraz Prenzlau. Poszukiwane są projekty, które przyciągają do centrum mieszkańców oraz wspierają handel detaliczny. W ubiegłym roku w Templinie udało się m.in. zorganizować pokaz mody na Starym Mieście. Akcja, która przyciągnęła uwagę wielu mieszkańców, ma być powtórzona także w tym roku. Prenzlau, obawiając się konkurencji, nie zdradza na razie swoich pomysłów na ożywienie centrum. 17 lutego, w hotelu „Uckermark” w Prenzlau, o godz. 19.15 odbędzie się spotkanie w sprawie konkursu. Zaproszeni są m.in. mieszkańcy z ciekawymi pomysłami.

» Fot. Centrum Prenzlau świeci pustkami. Udział w konkursie „City Offensive” ma to zmienić. Autor: M. Stefanek.

» [Nordkurier, 06.02.2014](#)

GOSPODARKA

Polscy gastronomicy odkryli lukę na rynku

Görlitz/Zgorzelec. Restauratorzy ze Zgorzelca odkryli lukę na rynku gastronomicznym w Görlitz i oferują obiady na wynos oraz specjalne menu obiadowe. Z usługi korzystają przede wszystkim pracujące matki oraz osoby samotne, które nie potrafią gotować lub nie mają na to czasu. Obok walorów smakowych, niemieccy klienci chwalą też niskie ceny. Najtańszy zestaw obiadowy z zupą i drugim daniem kosztuje 12 zł.

» [Sächsische Zeitung, 07.02.2014](#)

TURYSTYKA NAUKA

Brytyjczycy w Muzeum Śląskim

Görlitz. Turyści odwiedzający Muzeum Śląskie (Schlesisches Museum) w Görlitz są obecnie obiektem zainteresowania brytyjskich naukowców. W ramach projektu naukowego prowadzonego przez uniwersytet w Newcastle ankietowani są goście trzech europejskich placówek. Oprócz muzeum w Görlitz, badaniem zostaną objęci także turyści odwiedzający Muzeum Narodowe w Szkocji oraz Muzeum Miejskie w Amsterdamie. Tematem badań jest migracja. „Szczególnie interesująca w Görlitz jest bliskość granicy” – mówi Susannah Eckersley, jedna z prowadzących badania. „Dwa miasta graniczą ze sobą, dwie grupy ludności, dwie tożsamości. A w tym wszystkim temat Śląska. Regionu, który w ciągu stuleci przybierał

najróżniejsze formy.” Dyrektor muzeum, Markus Bauer, widzi w badaniach szansę dla placówki: „Można dowiedzieć się, jak inne muzea zajmują się tematem migracji.” W projekcie, oprócz uniwersytetu Newcastle, biorą też udział Uniwersytet Glasgow, Royal College of Art oraz politechnika z Mediolanu.

» [Sächsische Zeitung, 07.02.2014](#)

Wydawcy:

Polsko-Niemieckie
Towarzystwo Brandenburgii
Charlottenstr. 31
14467 Potsdam
www.dpg-brandenburg.de

Transodra e.V.
Polsko-Niemiecki
Klub Dziennikarzy
www.transodra-online.net

Współpraca

Stowarzyszenie
Terra Incognita

Sponsorzy:

LandZukunft

LandZukunft
Bundesministerium für
Ernährung, Landwirtschaft
und Verbraucherschutz

Fundacja Współpracy
Polsko-Niemieckiej

Województwo
Zachodniopomorskie

Drodzy Czytelnicy, prosimy o wsparcie naszego Przeglądu Prasy. Finansowanie projektu ze źródeł zewnętrznych jest możliwe tylko przez określony czas. Chcemy wydawać Przegląd Prasy także po upływie okresu finansowania. Nie da się jednak tego zrobić bez Państwa pomocy.

Jak nas wesprzeć: http://www.dpg-brandenburg.de/pl/o_nas/jak-nas-wesprzec

Nasi abonenci:

Andreas Oppermann, rbb Frankfurt (abonament)

Arne Neumann (darowizna miesięczna)

Beata Halicka (abonament)

Birgit Steinfeld, NDR Hörfunk Neubrandenburg (abonament)

Bundesinstitut für Bau-, Stadt- und Raumforschung im Bundesamt für Bauwesen und Raumordnung (abonament)

Deutsches Polen-Institut w Darmstadt (abonament)

Gottfried Hain, Guben (darowizna miesięczna)

Hans-Gerd Warmann (abonament)

Lisaweta von Zitzewitz (darowizna)

Sebastian Kinder, Uniwersytet w Tybindze (abonament)

Stowarzyszenie Gmin RP Euroregion „Sprewa-Nysa-Bóbr” (abonament)

Tobias Lenel, Oderläufe e.V. (abonament)

Urząd Gartz, dyrektor Frank Gotzmann (abonament)

Urząd Miasta Gorzów Wielkopolski (abonament)

Uwe Michael Neumann (abonament)